

## Sitoutuminen Suunnittelun välineitä ja työkaluja ilmastokestävyyden vahvistamiseksi Oulujoen vesistöalueella - Arvovesi 2 -hankkeeseen

Khall 08.05.2023 § 165  
248/00.01.05/2023

Valmistelija kunnanjohtaja Jussi Rämetsä (p. 044-497 0001):

Muhoksen kunnan kirjaamoon on 28.4.2023 saapunut Suomen Ympäristökeskuksen erikoistutkija Jarno Turusen lähettämä, Oulujoen vesistövision jatkohankkeeseen liittyvä rahoitussitoumuksen käsittelypyyntö:

### **“Asia: Oulujoen vesistöalueen vesistövisiohankkeen jatkohanke ja sen rahoitus**

Oulujoen vesistöalueen vesistövisiohanke (Arvovesi) on päättymässä. Hankkeesta on julkaistu loppuraportti (<https://helda.helsinki.fi/handle/10138/357036>) ja loppuseminaari järjestettiin 19.4.2023 klo 12-16 (Oulun kaupunginteatteri / Teams). Hanke tuotti yli 60 tavoitteen ja toimenpide-ehdotuksen lisäksi paljon uutta tutkimustietoa muun muassa vesistön tilasta ja kehitysnäkymistä, kalakantojen tilasta ja vesivoiman merkityksestä sekä erilaisten toimenpiteiden vaikutuksista ja hyväksyttävyydestä.

Neuvottelukunnan enemmistö, mukaan lukien Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukset, pitää Arvovesi-hankkeessa käytyjä keskusteluja ja toimenpide-ehdotuksia tärkeänä Oulujoen vesistöalueen tulevaisuuden kehittämisessä. Vesistövisiohankkeen ohjausryhmässä ja neuvottelukunnassa on keskusteltu jatkotyön organisoinnista ja lijojen toimintamallia, jossa Iin Mikropolis on ollut Iijoki-sopimuksen koordinoijana ja hankeveturina, on pidetty hyvänä mallina.

Visiotyön aikana on keskusteltu mm. neuvottelukunnassa ja ohjausryhmässä sekä ELY-keskusten kesken visiohankkeen ja siihen liittyvien toimenpiteiden edistämisen ja hankkeistamisen organisoinnista. Työlle ei ole kuitenkaan vielä löytynyt jatkajatahoa. Visiotyössä määritettyjen toimenpiteiden toteutumisen varmistumiseksi, tulisi hankkeen jatko varmistaa, jonka vuoksi ELY-keskukset ovat pyytäneet Suomen ympäristökeskusta (Syke) valmistelemaan Arvovesi 2 -hankkeen.

Sykeessä on valmisteltu hankehakemus ja -suunnitelma ”Suunnittelun välineitä ja työkaluja ilmastokestävyyden vahvistamiseksi Oulujoen vesistöalueella” (Arvovesi 2). Hankkeessa valmisteltaisiin vesistöalueen yhteistyösopimus sekä neuvoteltaisiin sopimuksen koordinoivan tahon ehdokkaan/ehdokkaiden kanssa pyrkien löytämään hyvä taho vesistövision eteenpäin viemiseksi. Lisäksi hanke järjestäisi Arvovesi-hankkeen neuvottelukunnan tapaamiset vuosina 2023–2024. Hankkeessa pilotoitaisiin maa- ja metsätaloudelle laadittavaa vesienhallinta- ja ilmastosuunnitelmaa kohdealueilla Oulujoen alueella ja Kainuussa sekä kehitettäisiin ja testattaisiin työkalua pienvesien ilmastomuutosherkkyden arvioimiseksi.

Sopivaksi rahoitusvälineeksi katsottiin ympäristö EAKR (Euroopan aluekehitysrahasto), jossa painopisteenä on muun muassa ilmastomuutokseen sopeutuminen.

Arvovesi 2 –hankkeen omarahoitusosuuden kattamiseksi odotetaan alueen kunnilta ja yrityksiltä tukea hankkeelle seuraavan mallin mukaisesti:

• Valuma-alueen **kunnat a' 1 000 €**, eli yhteensä 12 000 € – Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Muhos, Oulu, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi, Utajärvi, Vaala

• Valuma-alueen **yritykset a' 2 000 €**, eli yhteensä 14 000 € – Fortum Power and Heat, Kaicell Fibers, Kainuun Voima / Loiste Energia, Oulun Energia, Sotkamo Silver, Terrafame, UPM Energy

EAKR-hankkeen tuki voi olla maksimissaan 80 %, eli hanke voisi ehdotetulla omarahoituksella (26 000 €) olla 130 000 € suuruinen.

Hankehakemus jätettiin EAKR-hankehakuun ja ELY-keskukselle 30.3.2023. Pyysimme edellä mainituista organisaatioista sähköposti-ilmoituksen alustavasta kiinnostuksesta hankkeen tukemiseen ennen hakemuksen jättämistä. Jätettyä hankehakemusta tulee kuitenkin täydentää virallisilla rahoitussitoumuksilla. Mikäli olette edelleen kiinnostuneita ja halukkaita hankkeen omarahoitukseen osallistumiseen, pyydämme teitä käsittelemään ja allekirjoittamaan liitteenä olevan rahoitussitoumuksen mahdollisimman pikaisesti. Mikäli hankkeelle ei myönnetä rahoitusta EAKR-ohjelmasta, myös rahoitussitoumus raukeaa.

Toivomme myönteistä suhtautumista jatkohankkeeseen ja sen osarahoitukseen. Omarahoitusosuuden kattaminen on välttämätöntä hankkeen toteutumiselle. On varmasti kaikkien vesistöalueen toimijoiden etu, että hyvään vauhtiin päässyt visiotyö jatkuisi ja omalta osaltaan tukisi vesistöalueen tilan ja alueen elinvoimaisuuden parantamista.

Jarno Turunen, Erikoistutkija, Syke”

Esittelijä

kunnanjohtaja Jussi Rämetsä

Päätösesitys

Kunnanhallitus päättää, että Muhoksen kunta on edelleen kiinnostunut ja halukas osallistumaan em. hankkeeseen ja sen omarahoitukseen. Kunnanhallitus hyväksyy liitteenä olevan rahoitussitoumuksen ja oikeuttaa kunnanjohtajan sen allekirjoittamaan.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan esityksen.

---